

CAPUT I.

DE

Origine, Progressu, & Definitione Primariarum Precum.

§. I.

Quamquam Originem Primariarum Precum, seu tempus illud, quo Imperatores Romano-Germanici ceperint uti hoc Jure, non adeò certum, & non nihil obliviosæ antiquitatis nebulis involutum fateri debeam: Si tamen illa (quæ antè aliquot annos in Gymnade Tricoronata edoctus sum) Historiarum Principia in medium proferre liceat; Juris hujus prima incunabula si non citius, saltem nono à CHRISTI nativitate sæculo non sinè fundamento me statuere puto.

§. 2. Surrexit namque hoc tempore Othoniel quidam, aut Gedeon, qui populum DEI durissimâ servitute antea pressum in libertatem afferret, cæcæque gentilitatis fugaret tenebras. Fuit is Carolus cognomine Magnus, alt rerum gestarum multitudine & in Ecclesiam meritis Maximus ex antiquissima Ducum Australiæ Prosapia Pipini Francorum Regis Filius. Augustalibus Insigniis à Leone III. tunc temporis Pontifice decoratus perpetuum se se Ecclesiæ Defensorem spondit, & non spondit tantum, sed & re demonstravit. Saxones enim, gentem illam quis nescit bellicosissimam, cum Duce suo Wittekindo devicit, devictamque sibi, CHRISTO quòque & Ecclesiæ subjugavit. Patris sui Pipini Exarchatum & Umbriam quondam Ecclesiæ donantis exemplo insilens bona in Ecclesiam contulit fat insignia; Idola ubique subvertenda, Hæreses profcribendas, Populùmque conversum ab idoneis erudiendum intruendumque curavit Pastoribus, dico; Pastoribus, en Ereccionem aliquam Beneficio

fidorum curatorum. Episcopatus (qui certò sub se continere debent Cathedraliales, & Collegiatas Ecclesias, quid enim, amabo! vellent soli Episcopatus) Episcopatus inquam fundavit undecim. Monasteria erexit 24, tot scilicet, quot Germani numerant Literarum Elementa. Successit Carolo Filius Ludovicus pius, pari in Ecclesiam pietate & munificencia ductus; omne enim tùm in fundandis, tùm in exornandis sacris ædibus studium impendit atque ingenium.

§. 3. His præmissis quis mihi vocabit in dubium: quin religiosissimi hi Imperatores in dictis Episcopatibus, Cathedralibus, aliisque Ecclesiis sivè secularibus, sivè regularibus, sivè Collegiatis, sivè curatis per se utpotè fundatis dotatisve potuerint exercere Primarias Preces? potuissent enim sibi per expressum quoad has Ecclesias reservare Jus patronatûs, & sic quâ Fundatores præsentare ad quascunque vacantes Dignitates, aut Beneficia; cur non Jure Primariarum Precum nominare ad unam unicam primò vacaturam Dignitatem, aut Beneficium? cum in imò Casu plus sanè sit, ac 2do. Imò Jus hoc non tantum poterant exercere in Ecclesiis à se fundatis dotatisque, verumetiam in aliis; nec credo ullum Collatorem pro tunc temporis ordinarium contradixisse & recusasse, Precistam à munificentissimis, meritissimisque his Principibus ad unum ex Beneficiis suæ aliàs Collationi subjectis nominatum admittere. Fuisset namque ingrátitudo maxíma; Illis ne in una quidem Præbenda permittere Exercitium Primariarum Precum, quibus tamen in acceptis ferre debebant, vel quod essent ad veram Fidem conversi, vel quod tot, tàmque insignia Bona in Ecclesiam essent collata, vel quod saltem ab illis, Eorúmque Successoribus ex suscepto perpetuæ Defensionis, & Advocatiæ Officio penès ista bona adversus Invasores fortiter essent manutenedi.

§. 4. Quodque Progressum Precum illarum attinet, sententia mihi videtur minùs dubia, quod Successores Imperatorum Caroli Magni, & Ludovici in Sæculo nono potuerint in Exercitio primariarum precum & licite, & validè continuare. Præsertim si istud Exercitium per Actus notorios, publicos, continuos & uniformes scientibus potentibus contradicere, & non contradicentibus Beneficiorum Collatoribus (sivè illi fuerint Summi Pontifices, sivè Episcopi, sivè alii Collatores Ecclesiastici) quietè pacificeque fuerit frequentatum. Benè attento, quod hi Actus adedò notorii, adedò publici, & unà simul adedò longum tractum habentes, & nullà efficaci contradicitione impediti indubiè debeant dici pro introducenda legitima Consuetudine sufficienter qualificati. Consequenter sicut Summi Pontifices, cæterique Collatores Ecclesiastici potuissent quoad Beneficia ad Eorum Collationem spectantia per expressam Concessionem Jus hoc Augustissimis Imperatoribus concedere, profectò nihil vetat, quominùs & per legitimam Consuetudinem Jus illud acquirerent.

§. 5. A potiori Imperatores in Sæculis X. XI. XII. Sceptra Imperii Romano - Germanici rotantes licitè validèque potuerunt persiltere in isto Precum Primiarum Exercitio, tum quia nondum evanuerant amplissima Caroli, & Ludovici in Ecclesiam Merita, tum quia nova his Sæculis accessere. Et Sæculo X. quidem adest Otho Magnus cognomine non tantum, sed & in Ecclesiam Meritis Carolo Magno non inferior; Hunnos Germanicum latè devastantes tantà affecit strage, ut è centum millium Exercitu vix pauculi in Panoniam reversi attulerint cladis nuncium; undè factum est, quod Episcopatus, & Capitula Germaniæ, ac Beneficia inibi fundata fuerint servata. Græcos, & Saracenos profligavit ex Italia. Danos, Sorabos, Venedos, Bohemos, Caroli imitatus exemplum, non tam in suam, quàm Christi redegit Ditionem. Veterem Pipini, Caroli Magni, & Ludovici pii Donationem Ecclesiæ factam novo sancivit Decreto. Nec eo contentus; Episcopatus quoque fundavit quàm plurimos. Sæculum XI. exhibet Henricum Sanctum, Ecclesiam hic ubique defendit fortissimè, auxitque liberalissimè, aded ut Advocatus Sti Petri, & Ecclesiæ Defensor sit salutatus; Stephanum Hungariæ Regem cum Regno universo ad Christi deduxit Castra, gloriosum inde Apostoli Hungariæ nomen sortitus. Sæculo XII. clari in Ecclesiam Meritis extitere Lotharius II., & Conradus III., quorum primus Defensor Summi Pontificis egregius, alter verò ab Expeditione cruciata adversus Turcas suscepta non incelebris.

§. 6. Progrediendo ad Sæculum XIII. Acephalo per annos aliquot Imperio tandem præfectus fuit Rudolphus I. Habsburgicus, Inclytus ille Gentis Austriacæ Patriarcha. Vetera hic Ecclesiæ Privilegia & rata habuit, & nova adjecit. Testis hic mihi est par millibus unus, quod in anterioribus Sæculis modò in usu fuerit Jus Primiarum Precum; quodque Antecessores sui frequentaverint actus illos notorios, publicos, uniformes, de quo superius §. 4. dixi. Id quod constat luculenter ex formula, quâ Imperator hic concedere (concessisse enim nemo dubitat) solitus fuit Primarias Preces, quam in extenso affert *Joannes à Chockier in Sebolis in Primarias Preces pag. 4.*, Verba Rudolphi ad rem meam conducentia sunt sequentia. = *Ex antiqua, & approbata, ac à Divis Imperatoribus, & Regibus Inclytæ Recordationis, nostris Antecessoribus usque ad Nos producta Consuetudine.* =

§. 7. Sunt equidem, non me latet, qui Originem Primiarum Precum ad medium Sæculum XI. & ad Sæculum XII. referunt, idque ob Merita Imperatorum, obque fundatos ab Ipsis Episcopatus, & Beneficia; ast cum hæ ipsæ rationes jamtùm in Sæculis IX. X. initioque XI. In Carolo Magno, Ludovico pio, Othone Magno, Henrico Sancto, provocando ad §§. præcedentes in superlativo gradu verificentur, cur mihi non liceat, Natales Gratiae hujus Imperialis Sæculo IX. adscribere? Et licet

primos antiquissimæ illius consuetudinis (mediante quâ jus Precum stabilitum & roboratum Rudolphus Ipse in Sæculo XIII. fatetur) actus assignare sit difficile , non tamen à vero aberrare mihi videor , si actus istos jamtum sub Carolo Magno , ejusque Successoribus in Sæculo IX. X. XI. frequentem in modum exercitos fuisse dixerò . Imperator Carolus præter Fundationes Pastorum , Episcopatum , Beneficiorum (de quo supra mentio facta) in Regnis tum ab hostibus liberatis , tum devictis , & ad veram fidem deductis constituit Catholicos Præsides , & Officiales , tam Bellicos , quàm Civiles , qui Gentem subactam & regerent , & ad rebellandum proclivem continerent . Quis negabit ? quod hi & apud hunc Augustissimum Imperatorem , & apud ejus Successores sæpè sæpius pro filiis , consanguineis , aliisque personis sibi gratis Sollicitationes & Commendationes expeterint , ut earum intuitu Episcopi , & Collatores Ecclesiastici in Cathedralibus aliisque Ecclesiis Beneficia commendatis conferrent . Quis porro negabit ? quod Augustissimi Imperatores hæc supplicationibus aures benignam præbuerint , suasque Literas commendatitias ad Collatores ordinarios direxerint , quas illi reverenter ex rationibus §. 3. adductis acceptantes Precistam datâ occasione Beneficii vacantis Collatione providerunt . Dùmque hæc res supplicantibus non semel ad Vota cesserat , alii , similem apud Imperatores petitionem interponentes ad Primas Preces ab Ipsis ad Collatores Ecclesiasticos obtinere continuaverunt , ne verò Imperatores unum eundemque Collatorem , unam eandemque Ecclesiam nimis gravare censerentur , & ad hunc , & ad illum Collatorem , & ad hanc , & ad illam Ecclesiam , sed semel tantum , Preces porrexere , id quod tam diu publicè , notoriè , continuè & uniformiter frequentatum esse debuit , donec exindè legitima Consuetudo fuerit nata .

§. 8. Nec obstat , quod tum temporis in Germania Canonici plerumque communem vixerint vitam , ità ut Episcopus vel Præpositus Clericos Canonicorum albo inscriberet , Dignitates in Capitulis constitueret , cur enim Imperatores non potuissent ad talem Episcopum , aut Præpositum Preces dirigere , ut Precistam præ alio in locum deficientis allumerent , Precista namque ille debuisset se communi huic vitæ accommodare , Legesque Canonicis ità viventibus præscriptas observare . Et hinc si adhuc hodie darentur Canonici , & Collegiatæ Ecclesiæ , in quibus communis ista vita observaretur , & in quibus Consuetudo illa nominandi Precistam aliàs observata fuisset , certè Jus nominandi Precistam ad tales Ecclesias Imperatori salvum existeret , eo modo , sicut si Augustissimus Imperator Carolus Magnus , Ejusque Successores in Monasteriis fundatis unum Precistam idoneum nominassent , isque solitus esset ad Novitatum , & deindè si dignus repertus fuerit , ad Professionem admitti , Preces Imperiales adhuc hodiernis temporibus ad ista Monasteria , ut in communi viventia , dirigi possent .

§. 9. Hæc de Origine, & Progressu Primariarum Precum, quantum licuit, dicta sufficiant, restat illarum Definitio, seu summaria Descriptio, & dico: Jus Primariarum Precum *Reservatum Imperiale Ecclesiasticum*, *vi cuius Neo-Electo Imperatori ex antiquissima, & approbata ab Antecessoribus Divis Imperatoribus ad Eundem deducta Consuetudine competit potestas ad hoc, ut in qualibet Ecclesia infra fines Imperii Romano - Germanici fidei possit personam idoneam ad Beneficium vel actum vacans, vel vacaturum nominare, in quocumque denum mense Beneficium istud vacaverit, quodque Precisa Cæsarea de Beneficio isto (quod infra mensem à die vacaturæ duxerit optatum) per eum, cui Jus conferendi competit, provideri debeat.* Pergo singula Definitionis formalia sequentibus explicare Capitibus, sitque

CAPUT II.

Quis Preces exerceat, & ex quo Jure?

§. I. Dico: Jus Primariarum Precum esse *Reservatum Imperiale Ecclesiasticum*, estque hoc apud Interpretes extrà controversiam. *Vl. Hermes in Fasciculo Juris publici de Reservatis, & Regalibus Imperatori competentibus Cap. XI. N. VI.* Dumque Jus Primariarum Precum asserto esse Reservatum Imperiale, idè Jus illud Originariè in Suprema Imperatoris Majestate, ac in Summo illius Imperio radicatum est; proindè nullus alius, sive Elector, sive Dux, sive Archi-Dux, sive Episcopus, sive Archi-Episcopus hoc Jus in Imperio Romano - Germanico ob deficienti Supremæ Majestatis Imperatoriæ fundamentum exercere potest; & quia est Reservatum Imperiale cum addito: *Ecclesiasticum*, idè exercetur circa rem Ecclesiasticam, nempe circa Beneficia. Et licet regulariter Laicus ad Beneficia actum Presentationis, aut Nominationis exercere non possit, attamen illud cessat, si ad hoc aut per consuetudinem legitimè introductam, aut per expressam concessionem qualificatus fuerit, & hinc Reservatum hoc differt ab aliis Reservatis Cæsareis circa materiam profanam versantibus, horum namque Exercitium Imperatori etiam in actu 2do competit, absque quod aliqua aut Consuetudo, aut specialis Concessio præviè requiratur, per quam Imperator, utpote ex suprema sua Majestate ad hæc Reservata actualiter exercenda idoneus, reddatur ad actuale Exercitium habitatus. Interim de singulis his Reservatis impræfens mea non agit Disputatio.

§. 2. Competit Potestas exercendi Primarias Preces Imperatori neo-Electo. *Reiffenst. de Primariis Precibus §. 20. N. 570.* ubi Nota: ab Electoribus non eligi propriè Imperatorem, sed *Regem Romanorum* promovendum in Imperatorem per confirmationem, Consecrationem & Coronationem, *Leuren. in Foro benefic. Sect. 3. Cap. 1. §. 10. Qu. 604. N. 1.*
quo-